UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)

29 päivänä marraskuuta 2012 *

Bulgarian tasavallan liittyminen Euroopan unioniin — EY–Bulgaria-assosiaatiosopimus — Terästeollisuusala — Ennen unioniin liittymistä myönnetyt julkiset rakenneuudistustuet — Edellytykset — Tuensaajien kannattavuus rakenneuudistuskauden lopussa — Tuensaajan julistaminen maksukyvyttömäksi unioniin liittymisen jälkeen — Kansallisten viranomaisten ja Euroopan komission toimivalta — Kansallinen päätös, jossa todetaan sääntöjenvastaisiksi tulleista tuista muodostuvan julkisen saatavan olemassaolo — EU–Bulgaria-päätös N:o 3/2006 — Liittymisasiakirjan liite V — Unioniin liittymisen jälkeen sovellettavat tuet — Asetus (EY) N:o 659/1999 — Voimassa olevat tuet

Asiassa C-262/11,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Administrativen sad Sofia-grad (Bulgaria) on esittänyt 12.5.2011 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 26.5.2011, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Kremikovtzi AD

vastaan

Ministar na ikonomikata, energetikata i turizma i zamestnik-ministar na ikonomikata, energetikata i turizma,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: tuomarit A. Rosas, joka hoitaa toisen jaoston puheenjohtajan tehtäviä, U. Lõhmus, A. Ó Caoimh (esittelevä tuomari), A. Arabadjiev ja C. G. Fernlund,

julkisasiamies: P. Cruz Villalón,

kirjaaja: hallintovirkamies M. Aleksejev,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 4.7.2012 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Kremikovtzi AD, edustajinaan konkurssipesän hoitaja T. Bankov sekä K. Atanasov, T. Chobanov ja B. Cholakov,

— Bulgarian hallitus, asiamiehinään T. Ivanov ja D. Drambozova,

— Euroopan komissio, asiamiehinään A. Stobiecka-Kuik ja S. Petrova,

* Oikeudenkäyntikieli: bulgaria.

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee yhtäältä Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Bulgarian tasavallan välisestä assosioinnista tehdyn Eurooppa-sopimuksen, joka on tehty ja hyväksytty yhteisön nimissä 19.12.1994 tehdyllä neuvoston ja komission päätöksellä 94/908/EHTY, EY, Euratom (EYVL L 358, s. 1; jäljempänä EY–Bulgaria-assosiaatiosopimus tai Eurooppa-sopimus), Eurooppa-sopimuksen pöytäkirjassa N:o 2 olevan 9 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun ajanjakson pidentämisestä tehdyn lisäpöytäkirjan (consilium 10827/02, jäljempänä lisäpöytäkirja) 3 artiklan, sellaisena kuin se on muutettuna 29.12.2006 tehdyllä EU–Bulgaria-assosiaationeuvoston päätöksellä N:o 3/2006 (jäljempänä EU–Bulgaria-päätös N:o 3/2006), Bulgarian tasavallan ja Romanian liittymisehdoista Euroopan unioniin ja niiden sopimusten mukautuksista, joihin Euroopan unionin perustuu, tehdyn asiakirjan (EUVL 2005, L 157, s. 203; jäljempänä liittymisasiakirja) liitteessä V olevan 2 kohdan sekä [SEUT 108] artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 22.3.1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999 (EYVL L 83, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 20.11.2006 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 1791/2006 (EUVL L 363, s. 1) (jäljempänä asetus N:o 659/1999), 14 artiklan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa kantajana on Kremikovtzi AD (maksukyvyttömyystilassa) (jäljempänä Kremikovtzi) ja vastaajina Ministar na ikonomikata, energetikata i turizma i zamestnik-ministar na ikonomikata, energetikata i turizma (talous-, energia- ja matkailuministeri ja tämän varaministeri) ja joka koskee valtion julkista saatavaa koskevaa päätöstä (nro APDV – 01, 4.9.2008; jäljempänä pääasiassa riidanalainen päätös), jossa todetaan tällainen julkinen saatava, joka muodostuu Kremikovtzille rakenneuudistusta varten myönnetyistä tuista korkoineen.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

EY–Bulgaria-assosiaatiosopimus ja sen pöytäkirjat

3 EY–Bulgaria-assosiaatiosopimuksen 3 artiklan 2 kohdassa määrätään seuraavaa:

”Ministeritasolla poliittista vuoropuhelua käydään assosiointineuvostossa. Assosiointineuvostolla on yleinen toimivalta kaikissa niissä kysymyksissä, jotka osapuolet haluavat saattaa sen käsiteltäväksi.”

4 EY–Bulgaria-assosiaatiosopimus on sen 121 artiklan mukaan tehty rajoittamattomaksi ajaksi sanotun kuitenkaan rajoittamatta yhden tai useamman osapuolen mahdollisuutta irtisanoa se.

5 Euroopan hiili- ja teräsyhteisön (EHTY) perustamissopimuksen soveltamisalaan kuuluvista tuotteista tehdyssä Eurooppa-sopimuksen pöytäkirjassa N:o 2 (EYVL 1994, L 358, s. 91; jäljempänä Eurooppa-sopimuksen pöytäkirja N:o 2) olevassa 9 artiklassa määrätään seuraavaa:

”1. Seuraavat seikat ovat ristiriidassa sopimuksen moitteettoman toimimisen kanssa siltä osin kuin ne ovat omiaan vaikuttamaan yhteisön ja Bulgarian väliseen kauppaan:

– –

iii) kaikki valtion tuki, lukuun ottamatta EHTY:n perustamissopimuksen nojalla sallittuja poikkeuksia.

2. Jokainen tämän artiklan vastainen menettely arvioidaan – – valtion tukeen liittyvien sääntöjen, mukaan lukien johdettu oikeus, mukaisin perustein.

– –

4. Sopimuspuolet tunnustavat, että sopimuksen voimaantuloa seuraavan viiden ensimmäisen vuoden aikana ja poiketen siitä, mitä tämän artiklan 1 kohdan iii alakohdassa määrätään, Bulgarialla on poikkeuksellisesti valtuudet EHTY:n alaan kuuluvien terästuotteiden osalta myöntää rakenneuudistukseen tarkoitettua valtion tukea, jos:

— kyseinen tuki edistää sitä saavien yritysten kannattavuutta tavanomaisissa markkinaolosuhteissa rakennemuutoskauden lopussa,

— kyseisen tuen määrä ja laajuus rajoitetaan tiukasti tasoille, jotka ovat ehdottomasti tarpeen tämän kannattavuuden palauttamiseksi, ja tukea vähennetään asteittain,

— rakenneuudistusohjelma liittyy kokonaissuunnitelmaan [pohjautuvaan] tuotantokyvyn järkeistämiseen ja vähentämiseen Bulgariassa.

5. Kumpikin osapuoli takaa avoimuuden valtion tuen alalla toisen osapuolen kanssa käytävällä sellaisten tietojen jatkuvalla ja täydellisellä vaihdolla, jotka koskevat tuen määrää, merkitystä ja tarkoitusta ja joihin sisältyy yksityiskohtainen rakennemuutossuunnitelma.

– –”

6 Kyseisen 21.11.2002 allekirjoitetun lisäpöytäkirjan 1 artiklalla pidennettiin 1.1.1998 alkaen kahdeksalla vuodella tai Bulgarian tasavallan liittymispäivään asti – sen mukaan, kumpi ajankohdista on aikaisempi – ajanjaksoa, jona Bulgarian tasavalta voi poikkeuksellisesti myöntää terästuotteille rakenneuudistukseen tarkoitettua valtiontukea.

7 Tätä pidennystä koski kaksi ehtoa, joista määrätään lisäpöytäkirjan 2 ja 3 artiklassa. Sen 2 artiklassa vaaditaan, että Euroopan yhteisöjen komissiolle on esitettävä rakenneuudistusohjelma ja liiketoimintasuunnitelmat, joiden on täytettävä Eurooppa-sopimuksen pöytäkirjassa N:o 2 olevassa 9 artiklan 4 kohdassa luetellut edellytykset. Lisäpöytäkirjan 3 artiklan nojalla mainittu pidennys riippui komission toteuttamasta rakenneuudistusohjelman ja liiketoimintasuunnitelmien lopullisesta arviosta.

8 Lisäpöytäkirjan 4 artiklan mukaan lisäpöytäkirjaa voidaan muuttaa EY–Bulgaria-assosiaatiosopimuksella perustetun assosiaationeuvoston (jäljempänä EU–Bulgaria-assosiaationeuvosto) päätöksellä.

9 Tätä pöytäkirjaa muutettiin aluksi 28.9.2004 tehdyllä EU–Bulgaria-assosiaationeuvoston päätöksellä N:o 1/2004 (EUVL 2005, L 68, s. 41), jolla korvattiin lisäpöytäkirjan 2 ja 3 artikla. Kyseisen päätöksen neljännestä perustelukappaleesta ilmenee, että kyseisen muutoksen tarkoituksena oli taata yhdenmukaisuus lisäpöytäkirjan tekstin ja Bulgarian tasavallassa tapahtuneiden institutionaalisten muutosten välillä.

10 Seuraavaksi lisäpöytäkirjaa muutettiin uudelleen EU–Bulgaria-päätöksellä N:o 3/2006.

11 Kyseisen päätöksen ensimmäisestä perustelukappaleesta ilmenee, että vuoden 2006 aikana muutetussa rakenneuudistusohjelmassa Bulgaria ehdottaa, että jos rakenneuudistusohjelman täytäntöönpanon seurannan yhteydessä käy ilmi, että Eurooppa-sopimuksen pöytäkirjan N:o 2 asiaa koskevia vaatimuksia ja tärkeimpiä rakenneuudistustoimenpiteitä ei ole toteutettu tai että Bulgaria on

rakenneuudistusjakson aikana myöntänyt lisää valtiontukea terästeollisuudelle, Bulgaria perii takaisin kaiken tuen, joka on myönnetty näiden ehtojen vastaisesti ennen sen Euroopan unioniin liittymistä tai sen jälkeen.

12 EU–Bulgaria-päätöksen N:o 3/2006 1 artiklan mukaan sillä korvattiin lisäpöytäkirjan 3 artikla seuraavalla tekstillä:

”Euroopan komissio seuraa säännöllisesti 2 artiklassa tarkoitettujen rakenneuudistusohjelman ja suunnitelmien täytäntöönpanoa Euroopan yhteisön puolesta. Valtiovarainministeriö seuraa täytäntöönpanoa Bulgarian tasavallan puolesta. Euroopan komissio voi vaatia Bulgariaa toteuttamaan asianmukaisia toimenpiteitä Kremikovtzi AD:n rakenneuudistussuunnitelman muuttamiseksi, jos Eurooppa-sopimuksen pöytäkirjassa N:o 2 olevan 9 artiklan 4 kohdan vaatimusten täyttyminen on epätodennäköistä.

Euroopan komissio päättää, onko rakenneuudistusohjelma ja suunnitelmat pantu täytäntöön täysimääräisesti ja ovatko ne Eurooppa-sopimuksen pöytäkirjassa N:o 2 olevan 9 artiklan 4 kohdan vaatimusten mukaiset.

Jos rakenneuudistusohjelman ja suunnitelmien täytäntöönpanon seurannan yhteydessä käy ilmi, että Eurooppa-sopimuksen pöytäkirjan N:o 2 asiaa koskevia ehtoja ei ole noudatettu ja tärkeimpiä rakenneuudistustoimenpiteitä, mukaan lukien kaikki toteutetut investoinnit, ei ole toteutettu tai että Bulgaria on rakenneuudistusjakson aikana myöntänyt lisää valtiontukea terästeollisuudelle ja erityisesti Kremikovtzi AD:lle, Bulgaria perii tuensaajalta takaisin kaiken tuen, joka on myönnetty näiden ehtojen vastaisesti ennen sen liittymistä Euroopan unioniin tai sen jälkeen.”

Primaarioikeus

13 HT 97 artiklan mukaan EHTY:n perustamissopimuksen voimassaolo päättyi 23.7.2002.

14 Liittymisasiakirjan 2 artiklassa todetaan seuraavaa:

”Alkuperäisten sopimusten määräykset sekä toimielinten ja Euroopan keskuspankin ennen liittymistä antamien säädösten säännökset ja määräykset sitovat Bulgariaa ja Romaniaa liittymispäivästä alkaen, ja niitä sovelletaan näissä valtioissa kyseisissä sopimuksissa ja tässä asiakirjassa määrätyin edellytyksin.”

15 Liittymisasiakirjan liitteessä V olevassa 2 kohdassa määrätään Bulgariassa ennen sen unioniin liittymistä täytäntöön pantujen valtion tukitoimenpiteiden valvontamekanismista. Kyseisessä 2 kohdassa olevissa 1–3 artiklassa määrätään seuraavaa:

”1. Seuraavia tukijärjestelmiä ja yksittäisiä tukia, joita pannaan täytäntöön uudessa jäsenvaltiossa ennen liittymispäivää ja joita sovelletaan edelleen kyseisen ajankohdan jälkeen, pidetään liittymisestä alkaen [EY] 88 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna voimassa olevana tukena:

a) ennen 10 päivää joulukuuta 1994 täytäntöönpannut tukitoimenpiteet;

b) tämän liitteen lisäyksessä luetellut tukitoimenpiteet;

c) tukitoimenpiteet, joita uuden jäsenvaltion valtiontuen valvontaviranomainen on arvioinut ennen liittymispäivää ja jotka on todettu yhteisön säännöstön mukaisiksi ja joita komissio ei ole vastustanut sillä perusteella, että toimenpiteen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille olisi vakavia epäilyksiä, 2 [artiklassa] esitetyn menettelyn mukaisesti.

Kaikkia vielä liittymispäivän jälkeen sovellettavia toimenpiteitä, jotka ovat valtion tukea ja jotka eivät täytä edellä esitettyjä edellytyksiä, pidetään uutena tukena liittymisestä alkaen [EY] 88 artiklan 3 kohdan soveltamisessa.

– –

2. – –

Jos komissio ei kolmen kuukauden kuluessa kaikkien toimenpidettä koskevien tietojen vastaanottamisesta tai siitä, kun se on vastaanottanut uuden jäsenvaltion lausunnon, jossa se ilmoittaa komissiolle pitävänsä annettuja tietoja täydellisinä, koska pyydettyjä lisätietoja ei ole saatavilla tai ne on jo annettu, vastusta kyseistä voimassa olevaa tukitoimenpidettä sen perusteella, että toimenpiteen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille olisi vakavia epäilyksiä, komission katsotaan olleen vastustamatta toimenpidettä.

Kaikkiin ennen liittymispäivää komissiolle 1 [artiklan] c alakohdassa selostetun menettelyn mukaisesti esitettyihin tukitoimenpiteisiin sovelletaan edellä esitettyä menettelyä, vaikka kyseinen uusi jäsenvaltio onkin jo tullut unionin jäseneksi tarkasteluajanjaksona.

3. Komission päätöstä vastustaa toimenpidettä 1 [artiklan] c alakohdan mukaisesti pidetään päätöksenä aloittaa [asetuksessa N:o 659/1999] tarkoitettu muodollinen tutkintamenettely.

Jos tällainen päätös tehdään ennen liittymispäivää, päätös tulee voimaan vasta liittymispäivästä alkaen.”

Asetus N:o 659/1999

16 Asetuksen N:o 659/1999 18 perustelukappaleesta ilmenee, että voimassa olevien tukien yhteismarkkinoille soveltuvuuden varmistamiseksi ja SEUT 108 artiklan 1 kohdan mukaisesti komission olisi tehtävä ehdotuksia aiheellisiksi toimenpiteiksi, jos tällaiset tuet eivät sovellu tai eivät enää sovellu yhteismarkkinoille, ja aloitettava SEUT 108 artiklan 2 kohdassa määrätty menettely, jos asianomainen jäsenvaltio kieltäytyy panemasta täytäntöön ehdotettuja toimenpiteitä.

17 Asetuksen N:o 659/1999 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

– –

b) ’voimassa olevalla tuella’

i) tukia, jotka olivat olemassa ennen perustamissopimuksen voimaantuloa kyseisissä jäsenvaltioissa, eli tukiohjelmia ja yksittäisiä tukia, jotka on otettu käyttöön ennen perustamissopimuksen voimaantuloa ja joita voidaan soveltaa edelleen perustamissopimuksen voimaantulon jälkeen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta – – Bulgarian ja Romanian liittymisasiakirjan liitteessä V olevan 2 kohdan ja 3 kohdan b alakohdan sekä kyseisen liitteen lisäyksen soveltamista;

– –

c) ’uudella tuella’ kaikkia tukia, eli tukiohjelmia ja yksittäisiä tukia, jotka eivät ole voimassa olevaa tukea, mukaan lukien voimassa olevan tuen muutokset;

– –”

18 Asetuksen N:o 659/1999 7 artiklan, jonka otsikko on ”Muodollisen tutkintamenettelyn päättämistä koskevat komission päätökset”, 5 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jos komissio toteaa, että ilmoitettu tuki ei sovellu yhteismarkkinoille, se päättää, että tukea ei saa myöntää, jäljempänä ’kielteinen päätös’.”

19 Asetuksen N:o 659/1999 14 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Sääntöjenvastaista tukea koskevissa kielteisissä päätöksissä komissio päättää, että asianomaisen jäsenvaltion on toteutettava kaikki tarpeelliset toimenpiteet tuen perimiseksi takaisin tuensaajalta – –. Komissio ei saa vaatia tuen takaisinperimistä, jos tämä olisi yhteisön lainsäädännön jonkin yleisen periaatteen vastaista.”

20 Asetuksen N:o 659/1999 19 artikla, jonka otsikko on ”Aiheellisia toimenpiteitä koskevan ehdotuksen oikeudelliset vaikutukset”, koskee voimassa olevia tukia. Se kuuluu seuraavasti:

”1. Jos asianomainen jäsenvaltio hyväksyy ehdotetut toimenpiteet ja ilmoittaa siitä komissiolle, komissio kirjaa kyseisen tiedon ja ilmoittaa siitä jäsenvaltiolle. Annettuaan hyväksyntänsä jäsenvaltio on velvollinen toteuttamaan aiheelliset toimenpiteet.

2. Jos asianomainen jäsenvaltio ei hyväksy ehdotettuja toimenpiteitä ja komissio otettuaan huomioon asianomaisen jäsenvaltion esittämät perusteet pitää näitä toimenpiteitä edelleen tarpeellisina, se aloittaa 4 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun menettelyn. Tämän asetuksen 6, 7 ja 9 artiklaa sovelletaan soveltuvin osin.”

Vuoden 2009 joulukuussa annettu komission päätös

21 Kansallisesta rakenneuudistusohjelmasta ja bulgarialaista teräksentuottajaa Kremikovtzia koskevasta erillisestä liiketoimintasuunnitelmasta 15.12.2009 annetun komission päätöksen (tiivistelmä EUVL 2012, C 27, s. 3; jäljempänä joulukuussa 2009 annettu komission päätös) 1 artiklassa todetaan, että ”rakenneuudistusohjelmaa ja Kremikovtzi AD:tä koskevia suunnitelmia ei ole pantu täytäntöön täysimääräisesti, eivätkä ne siksi ole Eurooppa-sopimuksen pöytäkirjassa N:o 2 olevan 9 artiklan 4 kohdan vaatimusten mukaisia”.

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

22 Kremikovtzi on Bulgarian oikeuden mukaan perustettu oikeushenkilö, joka oli valtion omistuksessa vuoteen 1999, jolloin se yksityistettiin.

23 Eurooppa-sopimuksen pöytäkirjassa N:o 2 olevan 9 artiklan 4 kohdan mukaan Bulgarian tasavallalla oli 1.1.1993 ja 31.12.1997 välisenä viiden vuoden aikana poikkeuksellisesti lupa myöntää valtiontukea terästeollisuuden rakenneuudistukselle.

24 Asiakirja-aineistosta ilmenee, että vuoden 1997 jälkeen Kremikovtzi oli kuitenkin saanut valtiontukea eri muodoissa, eli valtion saamisten perumisen muodossa, valtion varojen käyttöön antamisen muodossa muiden velkojen maksamiseksi sekä suotuisten luottoehtojen muodossa.

25 Näin ollen lisäpöytäkirjassa pidennettiin 1.1.1998 alkaen kahdeksalla vuodella tai aina Bulgarian tasavallan unioniin liittymispäivään asti – sen mukaan, kumpi ajankohdista on aikaisempi – ajanjaksoa, jona kyseinen valtio sai poikkeuksellisesti myöntää terästuotteille rakenneuudistukseen tarkoitettua valtiontukea.

26 Lisäpöytäkirjan 2 artiklassa asetetun edellytyksen mukaisesti Bulgarian tasavalta esitti komissiolle Bulgarian terästeollisuuden rakenneuudistus- ja kehittämisohjelman sekä sitä ainoaa terästeollisuusyritystä, joka oli saanut valtiontukea rakenneuudistukselle, eli Kremikovtzia koskevan liiketoimintasuunnitelman.

27 Kyseisen ohjelman ja kyseisen suunnitelman laatimisen yhteydessä Komisia za zashtita na konkurentsiyata (kilpailunsuojelukomitea, kyseisenä aikana valtiontukien valvonnasta vastaava Bulgarian viranomainen) oli todennut Kremikovtzille myönnetyn eri valtiontukia yhteensä 431 073 159 Bulgarian leviä (BGN). Asiakirja-aineistosta ilmenee, että suurin osa tästä summasta oli maksettu vuonna 1999 ja loppu oli myönnetty vuonna 2004 sen velan, joka Kremikovtzilla oli sen kaasun- ja sähköntoimittajille, uudelleenjärjestelyn muodossa.

28 Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Bulgarian tasavallan assosiaatiosta tehdyn Eurooppa-sopimuksen pöytäkirjan N:o 2 9 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun ajanjakson pidentämistä koskevan lisäpöytäkirjan 3 artiklassa määrättyjen edellytysten täyttymisestä 18.10.2004 tehdyn neuvoston päätöksen 2004/746/EY (EUVL L 328, s. 101) kymmenennestä perustelukappaleesta ilmenee, että komissio on tehnyt lisäpöytäkirjan 3 artiklan mukaisesti, sellaisena kuin se oli tuolloin voimassa, rakenneuudistusohjelman ja liiketoimintasuunnitelman arvion. Tässä arviossa todetaan muun muassa, että ohjelmassa täsmennettyä rakenneuudistustukea vähennetään asteittain ja sen myöntäminen päättyy vuoteen 2005 mennessä.

29 Komission neuvostolle ja Euroopan parlamentille 12.8.2008 antaman kertomuksen mukaan, jonka otsikko on ”Bulgarian ja Romanian teräsalan rakenneuudistusta koskeva ensimmäinen seurantakertomus” (KOM(2008) 511 lopullinen), Kremikovtzille ei vuonna 2006 myönnetty mitään tukea.

30 Vuoden 2006 lopulla pyydettiin mainitun suunnitelman täytäntöönpanon määräajalle pidennystä vuoden 2008 loppuun asti Kremikovtzin omistajanvaihdokseen liittyvien investointihankkeiden muutosten ja menetetyn ajan vuoksi. EU–Bulgaria-päätöksen N:o 3/2006 perustelukappaleissa mainitaan rakenneuudistusohjelman ja liiketoimintasuunnitelman muutos. Ennakkoratkaisupyynnön mukaan rakenneuudistusohjelman muutoksessa vahvistetaan, että rakenneuudistus päättyisi ennen 31.12.2008.

31 Kremikovtzi joutui 6.8.2008 konkurssimenettelyyn. Tässä menettelyssä se julistettiin virallisesti maksukyvyttömäksi 6.6.2008 alkaen.

32 Maksukyvyttömyysilmoituksen perusteella talous- ja energia-asioiden varaministeri teki pääasiassa riidanalaisen päätöksen, joka koski 431 073 159 BGN:n määrää korkoineen. Administrativen sad Sofia-gradin mukaan tämä päätös perustuu siihen ajatukseen, että Kremikovtzin maksukyvyttömäksi julistamisesta ja konkurssimenettelyn aloittamisesta on ollut seurauksena kyseisen yhtiön yksilöllisen kannattavuussuunnitelman päättäminen. Näissä oloissa Kremikovtzi ei voisi vastoin Eurooppa-sopimuksen pöytäkirjassa N:o 2 olevaa 9 artiklan 4 kohtaa tulla kannattavaksi markkinaolosuhteissa, mikä tekee valtiontuesta sääntöjenvastaisen. Pääasiassa riidanalaisen päätöksen tekijän mielestä tuen takaisin perimistä säännellään ajan tasalle saatetulla rakenneuudistusohjelmalla.

33 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin (toisessa kokoonpanossa) totesi Kremikovtzin vaatimuksesta pääasiassa riidanalaisen päätöksen olevan pätemätön. Se katsoi, että voimassa olevan säännöstön mukaisesti tuki voidaan periä takaisin vain sillä edellytyksellä, että valtiovarainministeri on tehnyt tästä

komissiolle ennakkoilmoituksen, jotta tämä tekisi päätöksen, jossa määrätään tuen takaisin perimisestä sen sääntöjenvastaisuuden vuoksi. Nyt käsiteltävässä asiassa kumpikaan näistä edellytyksistä ei ole täyttynyt.

34 Talous-, energia- ja matkailuministeri valitti tästä pätemättömäksi toteamisesta Varhoven administrativen sadiin (ylin hallintotuomioistuin). Tämä kumosi Administrativen sad Sofia-gradin aikaisemman kokoonpanon antaman ratkaisun ja määräsi asian palautettavaksi, jotta se tutkittaisiin uudelleen toisessa kokoonpanossa, ja se antoi tämän palautuksen yhteydessä sitovat ohjeet pääasian ratkaisemiseksi, minkä lisäksi pääasian ratkaisevat tuomarit ovat velvollisia ottamaan huomioon uudet kirjalliset todisteet, mukaan lukien vuoden 2009 joulukuussa annetun komission päätöksen.

35 Kremikovtzin konkurssipesän hoitaja esitti ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle pyynnön asian ratkaisemisen lykkäämisestä, jotta unionin tuomioistuimelle voitaisiin esittää ennakkoratkaisupyyntö ensinnäkin sen selvittämiseksi, mikä viranomainen on toimivaltainen ratkaisemaan, onko valtiontuki yhteismarkkinoille soveltumaton, ja vaatimaan sen palauttamista sääntöjenvastaisena tukena, ja toisaalta sen selvittämiseksi, mikä on vuoden 2009 joulukuussa annetun komission päätöksen oikeudellinen ulottuvuus.

36 Tässä tilanteessa Administrativen sad Sofia-grad on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Ovatko Eurooppa-sopimuksen määräykset ja erityisesti EU–Bulgaria-assosiaationeuvoston päätökset sovellettavissa valtiontukiin, jotka on myönnetty ennen Bulgarian tasavallan liittymistä Euroopan unioniin edellä mainitun sopimuksen määräysten ja erityisesti [Eurooppa-sopimuksen pöytäkirjassa N:o 2] olevan 9 artiklan 4 kohdan mukaisesti, jos tällä tavoin myönnetyn valtiontuen soveltuvuutta yhteismarkkinoille arvioidaan sen jälkeen kun Bulgarian tasavalta on liittynyt [unioniin]. Jos tähän kysymykseen vastataan myöntävästi, tarvitaan seuraavaa tulkintaa:

a) Onko – – lisäpöytäkirjan 3 artiklan toista kohtaa tulkittava siten, että ainoastaan Euroopan komissio voi todeta, onko lisäpöytäkirjan 2 artiklassa tarkoitetut rakenneuudistusohjelma ja suunnitelmat toteutettu kaikilta osin ja täyttävätkö ne Eurooppa-sopimuksen pöytäkirjassa N:o 2 olevan 9 artiklan 4 kohdan edellytykset? Jos tähän kysymykseen vastataan kieltävästi, tarvitaan seuraavaa tulkintaa:

b) Onko – – pöytäkirjan 3 artiklan kolmatta kohtaa tulkittava siten, että Bulgarian tasavallan toimivaltaisella kansallisella viranomaisella on oikeus tehdä päätös sellaisen valtiontuen takaisin perimisestä, joka ei täytä Eurooppa-sopimuksen pöytäkirjassa N:o 2 olevan 9 artiklan 4 kohdan edellytyksiä? Jos unionin tuomioistuin vastaa tähän kysymykseen kieltävästi, tarvitaan tulkintaa seuraavaan kysymykseen:

2) Onko [liittymisasiakirjan] liitteessä V olevan kilpailusääntöjä koskevan 2 kohdan 1 artiklan määräystä tulkittava siten, että riidanalainen valtiontuki on kyseisen liitteen 2 kohdassa tarkoitettua ’uutta tukea’? Mikäli näin on, onko tällaisiin ’uusiin tukiin’ tällaisessa tapauksessa sovellettava SEUT 107 ja SEUT 108 artiklan (EY 87 ja EY 88 artiklan) valtiontukia koskevia määräyksiä ja asetuksen N:o 659/1999 säännöksiä?

a) Mikäli tähän kysymykseen vastataan kieltävästi, tarvitaan vastaus seuraavaan kysymykseen: Onko liittymisasiakirjan liitettä V – – tulkittava siten, että toimivaltaiset kansalliset viranomaiset eivät saa ryhtyä pääasian oikeudenkäynnin kohteena olevan kaltaisen valtiontuen takaisin perimiseen ennen kuin komissio on antanut päätöksen, jolla riidanalainen valtiontuki todetaan yhteismarkkinoille soveltumattomaksi?

b) Mikäli tähän kysymykseen vastataan myöntävästi: Onko – – vuoden 2009 joulukuussa annettua komission päätöstä pidettävä asetuksen N:o 659/1999 14 artiklassa tarkoitettuna sääntöjenvastaista tukea koskevana kielteisenä päätöksenä?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

37 Näillä kysymyksillään, jotka on syytä tutkia yhdessä, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee unionin tuomioistuimelta lähinnä, millä oikeudellisella perusteella on arvioitava ja tarvittaessa perittävä takaisin rakenneuudistustukia, jotka Bulgarian tasavalta on myöntänyt ennen sen liittymistä Euroopan unioniin 1.1.2007 terästeollisuusalalla toimivalle Kremikovtzi-yritykselle, joka oli asetettu konkurssimenettelyyn ja julistettu maksukyvyttömäksi vuoden 2008 aikana eli tämän liittymisen jälkeen. Erityisesti ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tarkoituksena on määrittää, onko Kremikovtzille myönnettyjen tukien takaisinperintämenettelyn perustuttava lisäpöytäkirjan 3 artiklaan, sellaisena kuin se on muutettuna EU–Bulgaria-päätöksellä N:o 3/2006, vai liittymisasiakirjan liitteestä V ja asetuksesta N:o 659/1999 johtuviin mekanismeihin ja onko komission päätös joka tapauksessa pakottava ennakkoedellytys sille, että Bulgarian viranomaiset voivat periä takaisin ennen mainittua liittymistä myönnetyt tuet.

38 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin vastaamiseksi on aluksi muistutettava tietyistä pääasian erityisistä olosuhteista, jotka ilmenevät unionin tuomioistuimelle toimitetusta asiakirja-aineistosta.

39 On todettu, että Eurooppa-sopimuksen pöytäkirja N:o 2 sisälsi rakenneuudistustukeen liittyviä siirtymäsäännöksiä, jotta Bulgarian tasavalta voi saattaa menestyksekkäästi päätökseen terästeollisuutensa rakenneuudistuksen.

40 Niinpä Eurooppa-sopimuksen pöytäkirjassa N:o 2 olevan 9 artiklan 4 kohdan nojalla kyseinen valtio saattoi myöntää tukia tällaista rakenneuudistusta varten muun muassa sillä edellytyksellä, että ne johtavat tukea saavien yritysten kannattavuuteen tavanomaisissa markkinaolosuhteissa rakennemuutoskauden lopussa.

41 Kuten komissio on korostanut, erona tiettyjen valtioiden liittymisasiakirjoihin (ks. vertailukohtana asia C-369/09 P, ISD Polska ym. v. komissio, tuomio 24.3.2011, Kok., s. I-2011, 7 kohta) Bulgarian liittymisasiakirja ei sisällä erityisiä lausekkeita, jotka koskevat terästeollisuusalan yrityksille ennen tämän valtion liittymistä unioniin myönnettyjä tukia. Tältä osin unionin tuomioistuimelle esitetyistä asiakirjoista ilmenee, että Bulgarian tasavalta oli liittymisneuvottelujen aikana ilmoittanut, ettei se myönnä enää tukia terästeollisuudelleen, ja että se oli peruuttanut pyyntönsä sen ajanjakson pidentämisestä, jonka aikana tälle alalle voidaan myöntää tukia.

42 Bulgarian tasavalta ilmoitti kuitenkin vähän ennen liittymistään unioniin lähtökohtaisesti, ettei Kremikovtzin kannattavuutta koskeva kansallisen rakenneuudistusohjelman mukainen edellytys täyttynyt. Kyseinen valtio esitti näin ollen rakenneuudistusohjelman ja liiketoimintasuunnitelman muuttamista ja pyysi rakenneuudistuskauden pidentämistä vuoden 2008 loppuun asti. Kremikovtzi oli ainoa muutetun kansallisen rakenneuudistusohjelman kohteena ollut yritys.

43 Kuten EU–Bulgaria-päätöksen N:o 3/2006 ensimmäisestä perustelukappaleesta ilmenee, Bulgarian tasavalta on muutetun rakenneuudistusohjelman yhteydessä ehdottanut, että jos kyseisen ohjelman täytäntöönpanon seurannan yhteydessä käy ilmi, että Eurooppa-sopimuksen pöytäkirjan N:o 2 asiaa koskevia vaatimuksia ei ole noudatettu, se perii takaisin kaiken näiden ehtojen vastaisesti myönnetyn tuen.

44 Komissio on arvioinut kyseisen muutetun rakenneuudistusohjelman ja liiketoimintasuunnitelman, eikä se ole vastustanut pyydettyä pidennystä.

45 EU–Bulgaria-assosiaationeuvosto teki komission ehdotuksesta 29.12.2006 EU–Bulgaria-päätöksen N:o 3/2006.

46 Kremikovtzin taloudellinen tilanne huononi edelleen, ja se teki konkurssin vuoden 2008 aikana.

47 Näissä olosuhteissa Bulgarian viranomaiset aloittivat pääasiassa riidanalaisella päätöksellä lisäpöytäkirjan 3 artiklan kolmannen kohdan perusteella, sellaisena kuin se on muutettuna EU–Bulgaria-päätöksellä N:o 3/2006, menettelyn tämän tuomion 27 kohdassa mainituissa päätöksissä yksilöityjen rakenneuudistustukien takaisin perimiseksi.

48 Kremikovtzi riitautti pääasiassa kyseisen päätöksen ja kyseisen oikeudellisen perustan. Se väittää olennaisin osin, etteivät Bulgarian viranomaiset voi tehdä itsenäistä päätöstä tuen takaisin perimisestä, jos komissio ei ole tehnyt asetuksessa N:o 659/1999 tarkoitettua kielteistä päätöstä.

49 On muistutettava, että EY:n perustamissopimuksessa on otettu käyttöön eri menettelyt sen mukaan, onko tuki voimassa olevaa tukea vai uutta tukea (ks. vastaavasti asia C-47/91, Italia v. komissio, tuomio 30.6.1992, Kok., s. I-4145, Kok. Ep. XII, s. I-191, 22–24 kohta ja asia C-44/93, Namur-Les assurances du crédit, tuomio 9.8.1994, Kok., s. I-3829, 10–12 kohta). Kun uusista tuista on EY 88 artiklan 3 kohdan perusteella ilmoitettava etukäteen komissiolle eikä niitä saada panna täytäntöön ennen kuin menettelyssä on annettu lopullinen päätös, voimassa olevat tuet voidaan EY 88 artiklan 1 kohdan mukaan panna säännönmukaisesti täytäntöön edellyttäen, että komissio ei ole todennut niitä yhteismarkkinoille soveltumattomaksi (ks. vastaavasti mm. asia C-387/92, Banco Exterior de España, tuomio 15.3.1994, Kok., s. I-877, 20 kohta; asia C-372/97, Italia v. komissio, tuomio 29.4.2004, Kok., s. I-3679, 42 kohta; asia C-298/00 P, tuomio 29.4.2004, Kok., s. I-4087, 47 kohta ja asia C-322/09 P, NDSHT v. komissio, tuomio 18.11.2010, Kok., s. I-11911, 52 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

50 Liittymisasiakirjan 2 artiklasta ilmenee lisäksi, että EY 87 ja EY 89 artiklaa ja asetusta N:o 659/1999 sovelletaan Bulgariassa vasta Euroopan unioniin liittymisestä 1.1.2007 lähtien liittymisasiakirjassa määrätyin edellytyksin.

51 Ennen Euroopan unioniin liittymistä Bulgariassa täytäntöön pantujen tukien osalta liittymisasiakirjan liitteessä V olevassa 2 kohdassa määrätään valvontamekanismista. Tällä mekanismilla pyritään muun muassa rajaamaan sellaisten tukien valikoima, joita voitaisiin liittymisestä lähtien pitää EY 88 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuina ”voimassa olevina tukina”.

52 Tämän mekanismin mukaan toimenpiteisiin, jotka pannaan täytäntöön ennen liittymispäivää ja joita yhtäältä sovelletaan edelleen kyseisen ajankohdan jälkeen ja jotka toisaalta täyttävät liittymispäivänä EY 87 artiklan 1 kohdan mukaiset kumulatiiviset kriteerit, sovelletaan liittymisasiakirjan liitteessä V vahvistettuja erityissääntöjä joko EY 88 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuina voimassa olevina tukina, jos ne kuuluvat johonkin kyseisessä liitteessä mainituista kolmesta luokasta, tai EY 88 artiklan 3 kohdan mukaisina liittymispäivänä uusina tukina, jos ne eivät kuulu johonkin näistä kolmesta luokasta.

53 Tästä seuraa, että jotta ennen liittymispäivää toteutettuihin valtion toimenpiteisiin voidaan soveltaa liittymisasiakirjan liitteessä V mainittuja erityissääntöjä, niitä on voitava ”soveltaa” edelleen kyseisessä liitteessä tarkoitetulla tavalla liittymisestä lähtien.

54 Kuten muun muassa asetuksen N:o 659/1999 1 artiklan b alakohdan i alakohdasta ja c alakohdasta, luettuna yhdessä liittymisasiakirjan 2 artiklan kanssa, voidaan päätellä, EY 87 artiklan 1 kohdan mukaisia kriteerejä voidaan soveltaa Bulgariaan suoraan sellaisinaan vasta liittymisestä lähtien ja yksinomaan kyseisestä päivästä lähtien esiintyviin tilanteisiin. Lisäksi muun muassa tämän tuomion 49 kohdassa mainitusta oikeuskäytännöstä sekä asetuksen N:o 659/1999 18 perustelukappaleesta ja 19 artiklasta ilmenee, että voimassa olevista tuista voidaan tarpeen vaatiessa tehdä vain sellainen niiden soveltumattomuutta koskeva päätös, jolla on tulevaisuuteen kohdistuvia vaikutuksia.

55 Tältä kannalta katsottuna liittymisasiakirjan liitteessä V olevia ilmaisuja ”sovelletaan edelleen” ja ”vielä – – sovellettavia” on tulkittava niin, että ne liittyvät olennaisin osin ennen unioniin liittymistä täytäntöön pantuihin toimenpiteisiin, jotka tämän liittymisen jälkeen aiheuttavat edelleen kustannuksia kyseiselle jäsenvaltiolle tai lisäävät sen taloudellista vastuuta taikka rasittavat kyseisen valtion talousarvion tulopuolta.

56 Nyt esillä olevassa asiassa unionin tuomioistuimessa ei ole kiistetty sitä, että pääasiassa kyseessä olevat valtiontuet on pantu täytäntöön ennen Bulgarian tasavallan liittymistä unioniin.

57 Kuten unionin tuomioistuimelle esitetystä asiakirja-aineistosta ja tämän tuomion 27 ja 28 kohdasta ilmenee, oli lisäksi mahdollista laskea täsmällisesti Bulgarian tasavallalle kyseisten toimenpiteiden täytäntöönpanosta aiheutuva taloudellinen vastuu. Myönnettyjen eri tukien täsmälliset määrät oli virallisesti todettu ja otettu huomioon Kremikovtzi-yritykseen liittyvän rakenneuudistusohjelman ja liiketoimintasuunnitelman laatimisen yhteydessä.

58 Kuten muun muassa tämän tuomion 27–29 kohdasta ilmenee, pääasiassa kyseessä olevat valtiontuet on pantu täytäntöön ennen Bulgarian tasavallan liittymistä unioniin. Nämä tuet eivät siis voineet liittymisen jälkeen aiheuttaa Bulgarian valtion elimille kustannuksia tai suurempaa taloudellista vastuuta tai rasittaa Bulgarian tasavallan talousarvion tulopuolta.

59 Näissä olosuhteissa pääasiassa kyseessä olevia valtiontukia ei voida pitää sellaisina, että niitä voidaan ”soveltaa” liittymisen jälkeen liittymisasiakirjan liitteessä V tarkoitetulla tavalla.

60 Tästä seuraa, että kyseistä liitettä ei sovelleta pääasiassa kyseessä oleviin valtion tukitoimenpiteisiin. Näin ollen näitä toimenpiteitä ei voida pitää mainitussa liitteessä tarkoitettuina voimassa olevina tukina eikä liittymispäivänä uutena tukena.

61 Nämä toimenpiteet eivät myöskään kuulu asetuksen N:o 659/1999 1 artiklan b alakohdan i alakohdassa tarkoitetun voimassa olevan tuen käsitteen soveltamisalaan.

62 Kuten myös tämän tuomion 17, 50 ja 54 kohdasta ilmenee, mainitut toimenpiteet eivät myöskään kuulu kyseisen asetuksen 1 artiklan c alakohdassa tarkoitetun uuden tuen käsitteen soveltamisalaan.

63 Sitä vastoin EU–Bulgaria-päätös N:o 3/2006, joka on tehty liittymisasiakirjan allekirjoittamisen jälkeen ja erityisesti tämän tuomion 41–44 ja 60–62 kohdassa esiin tuodussa asiayhteydessä, koskee erityisesti valtion tukitoimenpiteitä, jotka on pantu täytäntöön terästeollisuusalan rakenneuudistuksen yhteydessä Bulgariassa.

64 Lisäpöytäkirjan 3 artiklan ensimmäisessä kohdassa, sellaisena kuin se on muutettuna EU–Bulgaria-päätöksellä N:o 3/2006, määrätään lähtökohtaisesti siitä, että komissio ja Bulgarian valtiovarainministeriö seuraavat yhdessä Kremikovtzille myönnettyjen rakenneuudistustukien täytäntöönpanoa.

65 Kyseisen 3 artiklan kolmannen kohdan nojalla Bulgarialla on velvollisuus periä takaisin kaikki Eurooppa-sopimuksen pöytäkirjan N:o 2 ehtoja noudattamatta myönnetty terästeollisuuden valtiontuki. Näihin ehtoihin kuuluu erityisesti kaikkien rakenneuudistusohjelmassa ja liiketoimintasuunnitelmissa määrättyjen investointien toteuttaminen sekä vaatimus siitä, että rakennemuutoskauden lopussa rakenneuudistus on johtanut kyseisen valtiontuen saajien kannattavuuteen.

66 Pitää paikkansa, että lisäpöytäkirjan 3 artiklan toisen kohdan mukaan, sellaisena kuin se on muutettuna EU–Bulgaria-päätöksellä N:o 3/2006, komissio päättää, onko rakenneuudistusohjelma ja suunnitelmat pantu täytäntöön täysimääräisesti ja ovatko ne Eurooppa-sopimuksen pöytäkirjassa N:o 2 olevan 9 artiklan 4 kohdan vaatimusten mukaiset.

67 Kyseisen 3 artiklan tekstissä mikään ei kuitenkaan viittaa siihen, että komission kyseisen 3 artiklan toisen kohdan perusteella tekemä päätös olisi ennakkoedellytys tämän saman artiklan kolmannessa kohdassa määrätylle takaisin perimiselle.

68 Kun lisäksi otetaan huomioon EU–Bulgaria-päätöksen N:o 3/2006 ensimmäinen perustelukappale ja tämän tuomion 64 kohdassa mainittu yhteinen seuranta, myöskään mikään mainitun 3 artiklan rakenteessa ei viittaa siihen, että näin olisi.

69 Sitä vastoin lisäpöytäkirjan 3 artiklan kolmannesta kohdasta, sellaisena kuin se on muutettuna EU–Bulgaria-päätöksellä N:o 3/2006, seuraa, että Bulgarian tasavallalla on velvollisuus periä takaisin valtiontuet, jos Kremikovtzin rakenneuudistussuunnitelman ja liiketoimintasuunnitelman täytäntöönpanon seurannan yhteydessä joko komissio tai Bulgarian viranomaiset toteavat, että Eurooppa-sopimuksen pöytäkirjassa N:o 2 mainittuja edellytyksiä ei ole täytetty.

70 Jotta ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle voidaan antaa kattava vastaus, on lopuksi lisättävä, että lisäpöytäkirjan 3 artiklan toisen kohdan nojalla, sellaisena kuin se on muutettuna EU–Bulgaria-päätöksellä N:o 3/2006, tehty päätös ei millään muotoa vastaa päätöstä, joka on tehty asetuksen N:o 659/1999 14 artiklan nojalla, jota ei sovelleta pääasiassa kyseessä oleviin valtiontukiin, kuten tämän tuomion 50, 61 ja 62 kohdasta ilmenee.

71 Esitettyihin kysymyksiin on kaiken edellä todetun perusteella vastattava, että Kremikovtzille ennen Bulgarian tasavallan liittymistä unioniin myönnettyjen sellaisten valtiontukien takaisinperimismenettely, joita ei tämän liittymisen jälkeen ”sovellettu” liittymisasiakirjan liitteessä V tarkoitetulla tavalla, on Eurooppa-sopimuksen pöytäkirjassa N:o 2 olevan 9 artiklan 4 kohdan mukaisten edellytysten sivuuttamistapauksessa perustuttava lisäpöytäkirjan 3 artiklaan, sellaisena kuin se on muutettuna EU–Bulgaria-päätöksellä N:o 3/2006. Tässä yhteydessä Bulgarian tasavallan toimivaltaiset viranomaiset voivat kyseisen artiklan kolmannen kohdan mukaisesti tehdä päätöksen sellaisten valtiontukien takaisin perimisestä, joita koskevia ehtoja ei ole noudatettu. Komission tämän lisäpöytäkirjan 3 artiklan toisen kohdan perusteella tekemä päätös ei ole ennakkoedellytys sille, että nämä viranomaiset voivat periä kyseiset tuet takaisin.

Oikeudenkäyntikulut

72 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (toinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Kremikovtzi AD:lle ennen Bulgarian tasavallan liittymistä Euroopan unioniin myönnettyjen sellaisten valtiontukien takaisinperimismenettely, joita ei tämän liittymisen jälkeen ”sovellettu” Bulgarian tasavallan ja Romanian liittymisehdoista Euroopan unioniin ja niiden sopimusten mukautuksista, joihin Euroopan unionin perustuu, tehdyn asiakirjan liitteessä V tarkoitetulla tavalla, on Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Bulgarian tasavallan välisestä assosioinnista tehdyn Eurooppa-sopimuksen, joka on tehty ja hyväksytty yhteisön nimissä 19.12.1994 tehdyllä neuvoston ja komission päätöksellä 94/908/EHTY, EY, Euratom, pöytäkirjassa N:o 2 olevan 9 artiklan 4 kohdan mukaisten edellytysten sivuuttamistapauksessa perustuttava mainitun Eurooppa-sopimuksen lisäpöytäkirjan 3 artiklaan, sellaisena kuin se on muutettuna 29.12.2006 tehdyllä EU–Bulgaria-assosiaationeuvoston päätöksellä N:o 3/2006. Tässä yhteydessä Bulgarian tasavallan toimivaltaiset viranomaiset voivat kyseisen artiklan kolmannen kohdan mukaisesti tehdä päätöksen sellaisten valtiontukien takaisin perimisestä,

joita koskevia ehtoja ei ole noudatettu. Komission tämän lisäpöytäkirjan 3 artiklan toisen kohdan perusteella tekemä päätös ei ole ennakkoedellytys sille, että nämä viranomaiset voi periä kyseiset tuet takaisin.

Allekirjoitukset